

Dokument statutowy nr2

**Miejska Szkoła Podstawowa nr 7
w Knurowie**

**SZKOLNY PROGRAM
WYCHOWAWCZY**

1. Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami).
2. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela(Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 z późniejszymi zmianami)
3. [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół](#) (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17)
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach(Dz. U. z 2003 r. nr 11 poz.114)

Preambuła

Wychowanie dzieci w głównej mierze należy do rodziców. Szkoła daje im wsparcie, promując ogólnie uznane wartości, nie zastępując ideałów wyniesionych z domu rodzinnego.

Celem wychowania jest osiągnięcie przez uczniów określonego zespołu cech i postaw. Powinien on być przez uczniów znany i akceptowany. Wychowanie nabiera wówczas charakteru wspierania rozwoju samowychowania, a wychowanek ma szansę wzrastać w zgodzie z samym sobą. Szkoła, pełniąc swoją wspierającą funkcję, winna odsłaniać przed nim wartości i pomagać je uzewnętrznić. Aby w życiu młodego człowieka zadomowiły się na trwałe dobro, prawda i piękno, musi starać się i szkoła i całe społeczeństwo.

Uznaje się, że wychowanie stanowi jeden z podstawowych wymiarów pracy każdego nauczyciela zatrudnionego w szkole i opiera się na indywidualnych reakcjach nauczyciel – uczeń, nie zaś na oddziaływaniach szkoły jako instytucji.

Nauczyciele Szkoły zatem:

- 1) wyzbywają się wszelkiego postępowania naganego,
- 2) obdarzają zaufaniem i otaczają życzliwością każdego ucznia, w szczególności na progu jego kariery szkolnej,
- 3) stawiają jasno sformułowane wymagania i będą je stanowczo egzekwować, unikając jednakże atmosfery ślepej i bezdusznej dyscypliny,

CELE GŁÓWNE

- ✓ Wspieranie rozwoju dziecka we wszystkich sferach jego osobowości.
- ✓ Kształtowanie jednostki świadomej dokonywanych wyborów i odnoszącej sukcesy w różnych dziedzinach życia.
- ✓ Wychowanie dziecka w klimacie miłości do rodziny, małej i wielkiej ojczyzny.
- ✓ Przygotowanie młodego człowieka do pełnienia różnorodnych ról społecznych, odpowiedzialności za siebie i innych.

Podstawą działania szkoły dążącej do osiągnięcia założonych celów jest realizacja zagadnień ścieżek edukacyjnych oraz szczegółowych zadań wychowawczych realizowanych nie tylko na lekcjach do dyspozycji nauczyciela, ale również na bieżąco w trakcie pobytu dziecka w szkole w czasie lekcji, przerw międzylekcyjnych oraz szkolnych wycieczek realizowanych zgodnie ze szkolnym harmonogramem.

W ramach realizacji treści ścieżek edukacyjnych omawiane są następujące zagadnienia:

1. Edukacja prozdrowotna.
2. Edukacja ekologiczna.
3. Edukacja czytelnicza i medialna.
4. Wychowanie do życia w społeczeństwie.
 - a) wychowanie do życia w rodzinie,
 - b) edukacja regionalna – dziedzictwo kulturowe w regionie,
 - c) wychowanie patriotyczne i obywatelskie.

Odpowiednie tematy realizowane są zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem.

Wartości wychowawcze.

I.

1. Uznaje się, że rodzice i nauczyciele zgodnie dążą do ukształtowania w dzieciach pożądanych cech osobowych, które w sposób trwały powinny być osiągnięte na końcu każdego z etapów edukacyjnych.
2. Ustala się następujący „Wizerunek naszego absolwenta”, który jest zbiorem cech, które chcemy wykształcić w czasie pobytu ucznia w naszej szkole.

Wizerunek ucznia absolwenta naszej szkoły.

Nasz uczeń :

- posiada wiedzę i umiejętności niezbędne do odnoszenia sukcesów w dalszych etapach edukacji,
- jest kulturalny, koleżeński, cechuje go empatia i umiejętność rozumienia problemów innych, chętnie służy innym pomocą,
- wykazuje aktywność społeczną, chętnie podejmuje dodatkowe zadania, które rozwiązuje w sposób twórczy,
- jest uczciwy, prawdomówny, nie przejawia agresji, odznacza się dbałością o estetykę otoczenia i poszanowaniem cudzej własności,
- szanuje i dba o środowisko przyrodnicze, kocha swoją „małą Ojczyznę”, kraj, rozumie nasze miejsce w Europie,
- cechuje go optymizm, potrafi dbać o swoje zdrowie, nie ulega nałogom i uprawia sport.

3. Nabywanie tych cech jest procesem odbywającym się w trakcie wszelkich działań dydaktycznych szkoły, działań wychowawczych rodziców, a także całokształcie działalności społecznej rodziców, nauczycieli i uczniów.

III.

W trakcie procesu nabywania cech , o których mowa wyżej, dokonuje się okresowej oceny postępów dziecka w tym zakresie w związku z ustaleniem ocen śródrocznych i rocznych z wszystkich zajęć edukacyjnych, a w szczególności oceny z zachowania.

IV.

1. Wychowanie patriotyczne i obywatelskie realizowane jest poprzez organizowanie Dnia Niepodległości /11.XI./, organizowaniem uroczystości o wydźwięku patriotycznym oraz wymianę doświadczeń z innymi placówkami oświatowymi.
2. Wychowanie w duchu umiłowania naszej małej Ojczyzny realizowane jest poprzez kultywowanie tradycji i obyczajów regionalnych zawartych w programie edukacji regionalnej.

V.

1. W programie wychowawczym szkoły istotną wartością wychowawczą realizowaną w wymiarze poszerzonym jest również edukacja ekologiczna
2. Wychowanie prozdrowotne jest realizowane przy współpracy pielęgniarki szkolnej.

Formy realizacji programu wychowawczego

- tematyczne godziny wychowawcze realizowane zgodnie z programem wychowawczym, rocznymi planami dydaktyczno wychowawczymi oraz planem wychowawcy klasowego,
- zajęcia edukacyjne - z uwzględnieniem tematyki wychowawczej przez wszystkich nauczycieli przedmiotów,
- spotkania z rodzicami służące integrowaniu środowiska wychowawczego klasy i szkoły oraz ustaleniu zasad współudziału w procesie wychowawczym (zebrania rodziców uczniów klas pierwszych, klas szóstych, zebrania i wywiadówki i na zakończenie okresów we wszystkich klasach, zebrania klasowych Rad Rodziców oraz Rady Rodziców i jej Liderów,
- indywidualne rozmowy uczniów z nauczycielami, pracownikami szkoły i współpracującymi ze szkołą specjalistami,
- współpraca z pedagogiem szkolnym celem wspierania procesu rozwoju i uczenia się uczniów oraz zapewnienia stałej opieki psychologiczno pedagogicznej,
- spotkania, programy profilaktyczne prowadzone przez specjalistów np. psychologów, lekarzy, terapeutów,
- działalność organizacji młodzieżowych; Samorządu Uczniowskiego podtrzymywanie i rozwijanie tradycji szkoły: kronika szkolna, uroczystości rocznicowe, święta państwowe oraz imprezy szkolne; uroczyste rozpoczęcie i zakończenie roku szkolnego, ślubowanie uczniów klas pierwszych, Dzień Edukacji Narodowej, 11.XI, Wigilia, tradycje wielkanocne, pożegnanie uczniów kończących szkołę, wycieczki przedmiotowe, turystyczno krajoznawcze, klasowe i szkolne - prawidłowo przygotowane pedagogicznie, merytorycznie i organizacyjnie,
- rozwijanie zainteresowań, uzdolnień i talentów poprzez pracę z uczniem uzdolnionym podczas zajęć edukacyjnych, udział młodzieży w konkursach, festiwalach, pokazach, wystawach, turniejach, rozgrywkach, zawodach sportowych itp.

- umiejętność organizowania czasu wolnego, zagospodarowania przerw międzylekcyjnych (sala gimnastyczna, świetlica, czytelnia, dyżury),
- przygotowanie do umiejętnego korzystania z mediów, kształcenie odbiorców kultury i sztuki, poprzez udział w wycieczkach do kina i teatru, koncertach, spektaklach, wystawach, zajęciach w bibliotece, organizowanie imprez oraz spotkań klasowych i szkolnych np.: dyskoteki, Andrzejki, Mikołajki, Walentynki, Dzień Chłopca, Bale Noworoczne
- współpraca szkoły ze środowiskiem a w szczególności z władzami samorządowymi, parafialnymi, organizacjami młodzieżowymi, innymi szkołami, klubami sportowymi, firmami i zakładami pracy, placówkami artystycznymi, instytucjami kulturalno - oświatowymi i opiekuńczo wychowawczymi.

Szczegółowe zagadnienia wychowawcze

Klasa I

Zagadnienia	Treści do realizacji
Zwroty grzecznościowe w życiu codziennym.	<ul style="list-style-type: none"> - Poznanie zwrotów grzecznościowych oraz sytuacji, w których należy je stosować. - Stosowanie form i zwrotów grzecznościowych. - Zasady kulturalnego komunikowania się z rówieśnikami oraz osobami dorosłymi. - Nawiązywanie kontaktów z osobami niepełnosprawnymi, kształtowanie właściwych relacji.
Jestem uczniem, kolegą, należę do zespołu klasowego.	<ul style="list-style-type: none"> - Zabawy integrujące grupę. - Pomoc koleżeńska. - Uroczystości szkolne i klasowe (<i>Dzień Chłopca, Pasowanie na ucznia klasy I, Święto Dziewczynek</i>).
Moja rodzina.	<ul style="list-style-type: none"> - Mój dom rodzinny, członkowie rodziny. - Prawa i obowiązki dziecka w rodzinie. - Szacunek dla rodziców i dziadków – udział w imprezach z okazji <i>Dnia Babci i Dziadka</i> oraz <i>Dnia Matki</i>.

<p>Moja Ojczyzna, mój region, moje miasto.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zapoznanie z symbolami narodowymi – godło flaga, hymn. - Warszawa – stolica Polski. - Śląsk – region w którym mieszkam (<i>wycieczka do Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze</i>). - Spacer po swoim mieście ze szczególnym zwróceniem uwagi na miejsca ciekawe i mniej znane uczniom. - Wprowadzenie w tradycje regionu i kraju: Barbórka, Mikołaj, topienie Marzanny. - Odwiedzanie Miejsc Pamięci Narodowej.
<p>Chcę żyć zdrowo i bezpiecznie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poznanie znaków drogowych oraz zasad bezpiecznego poruszania się po drogach (<i>spotkanie z policjantem, obserwacja ruchu drogowego, wycieczki</i>). - Wyrabianie nawyku troski o bezpieczeństwo swoje i innych w szkole. - Wyrabianie nawyków zdrowotno – higienicznych. - Kształtowanie prawidłowej postawy przy czytaniu i pisaniu. - Prezentacja właściwości odżywczych warzyw i owoców (<i>wykonywanie soków, sałatek</i>).
<p>Jestem częścią przyrody.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Poszanowanie przyrody, dostrzeganie jej piękna i zmian zachodzących w przyrodzie. - Pielęgnowanie roślin w domu i w klasie. - Udział w akcji „Dzień Ziemi”. - Segregowanie śmieci na terenie szkoły i domu. - Opieka nad własnym zwierzątkiem. - Ochrona przyrody – pogadanki.
<p>Rozwijam własną aktywność i zainteresowania.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w klasowych i szkolnych konkursach plastycznych, muzycznych, recytatorskich, informatycznych, językowych itp. - Wyjścia do kina oraz do teatru. - Udział w imprezach sportowych organizowanych na terenie szkoły i miasta. - Przygotowywanie przedstawień oraz inscenizacji. - Udział w wycieczkach klasowych.
<p>Wiem jak zachować się w sytuacjach trudnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie umiejętności rozróżniania pozytywnych i negatywnych zachowań. - Uczymy się mówić „Nie” w sytuacjach trudnych.

Szczegółowe zagadnienia wychowawcze

Klasa II

Zagadnienia	Treści do realizacji
Zwroty grzecznościowe w życiu codziennym.	<ul style="list-style-type: none">- Przestrzeganie zasad kulturalnego komunikowania się z rówieśnikami oraz osobami dorosłymi.- Nawiązywanie kontaktów z osobami niepełnosprawnymi, kształtowanie właściwych relacji.- Stosowanie zwrotów grzecznościowych w mowie i w piśmie.
Jestem uczniem, kolegą, należę do zespołu klasowego.	<ul style="list-style-type: none">- Pomoc koleżeńska.- Aktywne uczestniczenie w życiu klasy i szkoły.- Kształtowanie kultury współżycia w grupie, poszanowanie godności i wzajemne zrozumienie.- Wspólne zabawy.
Moja rodzina.	<ul style="list-style-type: none">- Mój dom rodzinny- kultura współżycia w rodzinie, przyznawanie się do własnych błędów, radość z sukcesów bliskich..- Prawa i obowiązki dziecka w rodzinie.- Szacunek dla rodziców i dziadków – udział w imprezach z okazji <i>Dnia Matki</i>, przygotowanie upominków dla babci i dziadka.- Poszanowanie tradycji rodzinnych, własny wkład w organizowanie uroczystości rodzinnych.- Zrozumienie dla rodzeństwa.
Moja Ojczyzna, mój region, moje miasto.	<ul style="list-style-type: none">- Szacunek dla symboli narodowych – godło, flaga, hymn.- Poznanie legendy dotyczącej historii godła Polski.- Gniezno, Kraków, Warszawa – trzy stolice Polski (<i>opowiadania, legendy, obrazy</i>).- Śląsk – region w którym mieszkam.- Kultywowanie regionalnych tradycji.

	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w lekcjach w sali regionalnej. - Odwiedzanie miejsc pamięci narodowej. - Dbłość o język ojczysty.
Chcę żyć zdrowo i bezpiecznie.	<ul style="list-style-type: none"> - Poznanie znaków drogowych oraz zasad bezpiecznego poruszania się po drogach (<i>spotkanie z policjantem, obserwacja ruchu drogowego, wycieczki</i>). - Wyrabianie nawyku troski o bezpieczeństwo swoje i innych w szkole. - Wyrabianie i utrwalanie nawyków zdrowotnych i higienicznych związanych z higieną osobistą, hartowaniem i uprawianiem sportów. - Kształtowanie prawidłowej postawy przy czytaniu i pisaniu. - Prezentacja właściwości odżywczych warzyw i owoców (<i>wykonywanie surówek, kanapek</i>). - Spotkania z pielęgniarką szkolną – pogadanki.
Jestem częścią przyrody.	<ul style="list-style-type: none"> - Poszanowanie przyrody, dostrzeganie jej piękna i zmian zachodzących w przyrodzie. - Pielęgnowanie roślin w domu i w klasie. - Zakładanie hodowli roślin - Udział w akcjach ekologicznych np. „Dzień Ziemi”, „Sprzątanie świata”. - Segregowanie śmieci na terenie szkoły i domu. - Opieka nad własnym zwierzątkiem. - Ochrona przyrody – pogadanki. - Udział w akcji zbierania surowców wtórnych np. makulatury, baterii, itp.
Rozwijam własną aktywność i zainteresowania.	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w klasowych i szkolnych konkursach plastycznych, muzycznych, recytatorskich, informatycznych, językowych itp. - Wyjścia do kina oraz do teatru . - Udział w imprezach sportowych organizowanych na terenie szkoły i miasta. - Przygotowywanie przedstawień oraz inscenizacji. - Udział w wycieczkach klasowych. - Prezentacja własnych zainteresowań hobbystycznych.
Wiem jak zachować się w sytuacjach trudnych.	<ul style="list-style-type: none"> - Kształtowanie umiejętności rozróżniania pozytywnych i negatywnych zachowań. - Uczymy się mówić „Nie” w sytuacjach trudnych. - Wyrabianie krytycyzmu wobec agresji i przemocy.

Szczegółowe zagadnienia wychowawcze Klasa III

Zagadnienia	Treści do realizacji
Zwroty grzecznościowe w życiu codziennym.	<ul style="list-style-type: none"> - Przestrzeganie zasad kulturalnego komunikowania się z rówieśnikami oraz osobami dorosłymi. - Nawiązywanie kontaktów z osobami niepełnosprawnymi, kształtowanie właściwych relacji. - Stosowanie zwrotów grzecznościowych w korespondencji (<i>pisanie listów</i>). - Treningi komunikacji werbalnej. - Stosowne zachowanie podczas uroczystości szkolnych i klasowych. - Kultura bycia w miejscach użyteczności publicznej.
Jestem uczniem, kolegą, należę do zespołu klasowego.	<ul style="list-style-type: none"> - Pomoc koleżeńska. - Aktywne uczestniczenie w życiu klasy i szkoły. - Kształtowanie kultury współżycia w grupie, poszanowanie godności i wzajemne zrozumienie. - Praca w zespołach. - Wzajemne wspieranie się w pracy i w potrzebie.
Moja rodzina.	<ul style="list-style-type: none"> - Kształcenie świadomości własnego pochodzenia. - Tworzenie drzewa genealogicznego swojej rodziny. - Szacunek dla starszych i młodszych członków rodziny. - Tradycje rodzinne.
Moja Ojczyzna, mój region, moje miasto.	<ul style="list-style-type: none"> - Szacunek dla symboli narodowych – godło, flaga, hymn. - Sylwetki wielkich Polaków np. Jan Paweł II, M. Kopernik, F. Chopin, J. Matejko. - Kultywowanie regionalnych tradycji. - Udział w lekcjach w sali regionalnej. - Poznanie historii swojego miasta. - Odwiedzanie i opieka nad miejscami pamięci narodowej. - Dbłość o język ojczysty. - Odwiedzanie muzeów.

	- Udział w uroczystościach państwowych DEN, 11 Listopada,
--	--

Chcę żyć zdrowo i bezpiecznie.	<ul style="list-style-type: none"> - Utrwalanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach (<i>spotkanie z policjantem, wycieczki</i>). - Dbanie o bezpieczeństwo swoje i innych w szkole. - Utrwalanie nawyków zdrowotnych i higienicznych związanych z higieną osobistą, hartowaniem i uprawianiem sportów. - Dostrzeganie i rozróżnianie czynników wpływających pozytywnie i negatywnie na rozwój. - Planowanie racjonalnego rozkładu dnia i tygodnia. - Kształtowanie prawidłowej postawy przy czytaniu i pisaniu. - Spotkania z pielęgniarką szkolną – pogadanki.
Jestem częścią przyrody.	<ul style="list-style-type: none"> - Poszanowanie przyrody, dostrzeganie jej piękna i zmian zachodzących w przyrodzie. - Pielęgnowanie roślin w domu i w klasie. - Udział w akcjach ekologicznych np. „Dzień Ziemi”, „Sprzątanie świata”. - Segregowanie śmieci na terenie szkoły i domu. - Wykonywanie plakatów zachęcających do ochrony środowiska. - Ochrona przyrody – pogadanki. - Udział w akcji zbierania surowców wtórnych np. makulatury, baterii, itp. - Recykling – wykonywanie przedmiotów użytkowych z surowców wtórnych np. instrumentów muzycznych.
Rozwijam własną aktywność i zainteresowania.	<ul style="list-style-type: none"> - Udział w klasowych i szkolnych konkursach plastycznych, muzycznych, recytatorskich, informatycznych, językowych itp. - Wyjścia do kina oraz do teatru . - Udział w imprezach sportowych organizowanych na terenie szkoły i miasta. - Przygotowywanie przedstawień oraz inscenizacji. - Udział w wycieczkach klasowych. - Prezentacja własnych zainteresowań hobbystycznych. - Rozwijanie motywacji do podejmowania aktywności poznawczej i twórczej.
Wiem jak zachować się w sytuacjach trudnych.	- Kształtowanie umiejętności zachowania własnej autonomii i przeciwstawiania się niepożądanym

	<p>naciskom zewnętrznym.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jestem asertywny - potrafię powiedzieć „Nie” w sytuacjach trudnych. - Wyrabianie krytycyzmu wobec agresji i przemocy.
--	---

Szczegółowe zagadnienia wychowawcze

Klasa 4

Zagadnienia	Tematy do realizacji
Rodzina i dom	<ul style="list-style-type: none"> - Przyczyny konfliktów między dziećmi i rodzicami – scenki dramatyczne, ukazujące pewne sytuacje z życia ucznia. - Chwila refleksji na temat matki, rozumiem moją mamę. - Miejsce dziecka w rodzinie – co może dać, obowiązki poszczególnych członków rodziny. - Dlaczego dzieci chcą, aby rodzice mieli dla nich czas?
Żyjemy wśród ludzi	<ul style="list-style-type: none"> - Istota procesu komunikowania się – jak unikać i zapobiegać plotkarstwu? - Życie we wspólnocie trudną sztuką. - Uczymy się aktywnie słuchać. - Co robić, aby uniknąć niepotrzebnych konfliktów?
Uczymy się mówić co czujemy i rozumieć uczucia innych	<ul style="list-style-type: none"> - Czy ktoś mnie polubi ? – tworzenie np. skrzynki zaufania. - Dlaczego ludzie dają sobie prezenty ? – radość dawania innym, podarunki dla potrzebujących. - Uczymy się pomagać – rodzicom, dziadkom, rodzeństwu, kolegom. - Odczytujemy „mowę ciała”- co mówi ta twarz? co czuł, co myślał? - odgrywanie scenek dramatycznych wymyślonych przez uczniów lub nauczyciela.
Umiem wyrażać prośby, sądy, oczekiwania	<ul style="list-style-type: none"> - Mam swoje zdanie na temat klasy, szkoły, domu, koleżanek – symulacje sytuacji domowych, szkolnych. - Mam swoje prawa i obowiązki – mówimy szczerze, spokojnie, nie obrażamy nikogo. - Jaki jestem? – moja własna opinia. - Znam swoje słabe i mocne strony. - Moje próby zmiany siebie. - Pomagamy sobie w zmianie siebie. - Umiem poprosić o pomoc. - „Prawdziwych przyjaciół poznaje się w biedzie” – narodziny prawdziwej przyjaźni, przyjacielska pomoc.
Promocja zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - Higiena osobista chłopców i dziewcząt. - Właściwe planowanie zajęć- nauka, obowiązki, ruch, wypoczynek, sen.

Szczegółowe zagadnienia wychowawcze

Klasa 5

Zagadnienia	Tematy do realizacji
Żyjemy wśród ludzi- obserwacja swojego zachowania w różnych sytuacjach	<ul style="list-style-type: none">- Moja rodzina i ja.- „Dorośle” problemy dzieci – troski i niepokoje dzieci, kłopoty i zmartwienia.- Konflikty w rodzinie.- Radości i smutki rodziców.- Dom moich marzeń – wypowiedzi uczniów na temat „Mój przyszły dom”- Rola matki w rodzinie.- Dlaczego niektóre dzieci nie lubią szkoły.- Złe stopnie przyczyna niepowodzeń.- Konflikty koleżeńskie.- Za i przeciw chodzeniu do szkoły- Umiejętność dostrzegania drugiego człowieka – zbliżają się święta, gdy kolega choruje
Jak mnie postrzegają, tak o mnie mówią, a jaki jestem. Poznawanie siebie z opinii innych i z własnego doświadczenia	<ul style="list-style-type: none">- Moje (twoje) plusy i minusy – konfrontacja własnych spostrzeżeń na swój temat z uwagami innych członków grupy, rozbudzanie tendencji do samopoznawania i kształtowania umiejętności samooceny.- Zabawa w „chwilę szczerości” – co lubię w sobie, jakie są moje atuty, czego w sobie nie lubię, jakie są moje wady.- Umiejętność mówienia szczerze o drugiej osobie (wypowiadając się nie obrażamy nikogo)- Moje kłopoty – anonimowa ankieta (co mi sprawia najwięcej trudności, co przeszkadza, jakie mam problemy).- Przyczyny moich kłopotów – omówienie ankiety.- Pomagamy sobie wzajemnie.- Lista skutecznych sposobów pracy nad sobą, lista powodzeń i porażek.- Umiejętność aktywnego słuchania – uczy się brać pod uwagę porady innych.- Telewizja i programy telewizyjne.
Uczeń jako jednostka mająca swój własny świat potrzeb	<ul style="list-style-type: none">- Czy w moim domu rozmawiamy? – o problemach, o tym jak było w szkole, o książkach itp.- Szkolne i nie tylko szkolne przyjaźnie.- Dlaczego w grupie żyje się różnie, jak rodzi się przyjaźń, prawo do przyjaźni.- Znamy zasób swoich możliwości.- Piszemy „Księgę Marzeń i Celów” – dla klasy, dla każdego ucznia indywidualnie.- Prezentujemy samych siebie.

Promocja zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - Higiena osobista chłopców i dziewcząt. - Co to jest WZW? Zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby
------------------	---

Szczegółowe zagadnienia wychowawcze

Klasa 6

Zagadnienia	Tematy do realizacji
Żyjemy wśród ludzi	<p>Środowisko ucznia: rodzina, klasa, szkoła, organizacje, środowisko rówieśnicze pozaszkolne, środowisko lokalne</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uczeń jako członek rodziny – pełnienie roli syna, córki, brata, siostry. - Samotność w rodzinie – trudna sztuka rozmawiania i słuchania. - Uczeń w społeczności szkolnej – dobre i złe stopnie, konflikty koleżeńskie, szkolne przyjaźnie. - Wśród kolegów i koleżanek – pozytywny i negatywny wpływ kolegów. - Uczymy się pomagać słabszym od nas, ludziom starszym, chorym - O tolerancji – każdy człowiek ma prawo do życia i radości - Godność dziewczyny i chłopaka. - W świątecznym nastroju – zauważamy drugiego człowieka, dostrzegamy jego pragnienia, umiejętność świętowania
Człowiek a środowisko przyrodnicze	<ul style="list-style-type: none"> - Światowe problemy ochrony środowiska. - Czy twój dom jest ekologiczny?
Planujemy swój czas pracy i wypoczynku	<ul style="list-style-type: none"> - Praca i nauka. - Analiza własnych potrzeb i zainteresowań – jaki jestem, jaki chciałbym być, ustalanie planu pracy. - Pomysły do realizacji – cele krótkoterminowe (tydzień, miesiąc) o długoterminowe (rok). - Moje słabe i mocne strony – efekt samopoznania i prawidłowej samooceny. - Kontroluje i oceniam swoją pracę i wypoczynek. - Ciekawe formy spędzania wolnego czasu – propozycje uczniów, giełda pomysłów. - Umiejętność spędzania wolnego czasu – czas wolny wróg czy sprzymierzeniec? - Książka mój przyjaciel. - Telewizja i programy telewizyjne pod osąd.
Promocja zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - Higiena osobista dziewcząt i chłopców. - Problemy okresu dojrzewania. - Jak panować nad sobą – emocjonalne problemy dojrzewania